

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
АГЕНЦИЯ ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ

О Т Ч Е Т
ЗА ДЕЙНОСТТА
НА АГЕНЦИЯТА ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ
ПРЕЗ 2013 ГОДИНА

София, м. май 2014 г.

1. ПРАВНА РАМКА НА ДЕЙНОСТТА НА АГЕНЦИЯТА ЗА ДЪРЖАВНА ФИНАНСОВА ИНСПЕКЦИЯ

1.1. Законодателство, свързано с дейността

Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) е администрация към министъра на финансите и е юридическо лице на бюджетна издръжка.

Целите, задачите, принципите, обхватът на дейност и функциите на АДФИ са уредени със Закона за държавната финансова инспекция (ЗДФИ). Основната цел на дейността по държавна финансова инспекция е да защитава публичните финансови интереси. Органите на агенцията извършват последващ контрол за законосъобразност на бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност на организациите и лицата, посочени в чл.4 от същия закон, в т.ч. и на режима за възлагане на обществени поръчки; установяват нарушения, както и индикатори за извършени измами; разкриват причинени вреди; осъществяват имуществена и административно наказателна отговорност и установяват измами и нарушения, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (ЕС). На органите на агенцията е възложена и функцията по оказване на съдействие на контролорите на Европейската комисия (ЕК).

Органите на агенцията осъществяват контролната си дейност в бюджетните организации, държавните предприятия, търговските дружества с блокираща квота държавно или общинско участие в капитала, получателите на държавни помощи, лицата, финансирани със средства от държавния или от общинските бюджети или по международни договори или програми от ЕС – по отношение на разходването на тези средства, и други.

Нормативните актове, които уреждат дейността на Агенцията за държавна финансова инспекция, са: Закон за държавната финансова инспекция, обн. ДВ, бр.33 от 21.04.2006 г., последни изменения ДВ, бр.15 от 15.02.2013 г.; Правилник за прилагане на Закона за държавната финансова инспекция (ППЗДФИ), обн. ДВ, бр.65 от 11.08.2006 г., последни изменения ДВ, бр.92 от 22.11.2011 г. и Устройствен правилник (УП), обн. ДВ, бр.56 от 11.07.2006 г., последни изменения ДВ, бр.90 от 16.11.2012 година. Финансовите инспекции се възлагат и извършват по конкретни сигнали и искания на държавни органи, физически и юридически лица, по постановления на прокуратурата, искания на Министерски съвет, министъра на финансите и други. Контролът в областта на обществените поръчки се осъществява и въз основа на годишен план, изготвен на база анализ и оценка на определени рискови фактори.

1.2. Вътрешни актове и методология

Вътрешните актове на агенцията са съобразени с изискванията на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол, указанията за осъществяване на предварителен контрол, указанията за осъществяване на управленската отговорност в организациите от публичния сектор, Наредбата за формата, съдържанието, реда и сроковете за представяне на информация по чл.8, ал.1 от ЗФУКПС, както и със ЗДФИ, ППЗДФИ, УП на АДФИ и нормативните актове във връзка със спецификата на конкретната дейност.

През 2013 г. в агенцията са в сила 45 вътрешни акта, с които са разписани правилата, процедурите, системите за вътрешен контрол и др. при осъществяване на инспекционната и финансово стопанската дейност. С цел развитие и подобрене на системите за управление и контрол в АДФИ през годината са актуализирани, изменени или допълнени следните вътрешните актове:

- Счетоводната политика на АДФИ за 2013 година;
- Инструкцията за организационните процедури за командироване на служителите;
- Процедурите за дейностите при назначаване и напускане /освобождаване/ на служителите;
- Процедурите за подбор и назначаване на служителите в агенцията;
- Вътрешните правила за правата и задълженията на потребителите, ползващи информационните системи на АДФИ.

1.3. Сътрудничество с други държавни органи

С цел взаимодействие, оперативно сътрудничество и обмен на информация с други държавни органи и във връзка с осъществяването на дейността са в действие двустранни Споразумения за сътрудничество с Министерство на вътрешните работи; Държавна агенция „Национална сигурност“; Агенция „Митници“; Национална агенция по приходите; Агенция за приватизация; Агенция за следприватизационен контрол и Главния инспекторат на Министерски съвет. Подписани са и споразумения между АДФИ и Прокуратурата на Република България; между Министерство на финансите (АДФИ и Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз) и Сметната палата и между АДФИ, Сметната палата и Комисията за защита на конкуренцията.

АДФИ е член на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС (АФКОС), създаден с Постановление № 18 от 04.02.2003 г. на Министерския съвет.

2. ИНСПЕКЦИОННА ДЕЙНОСТ

Основните функции и задачи на АДФИ се постигат чрез извършването на последващи финансови инспекции, в рамките на които се осъществява контрол за законосъобразност на бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност на организациите и лицата, посочени в чл.4 от ЗДФИ, в т.ч. и на режима за възлагане на обществени поръчки; установяват се нарушения, вреди, индикатори за измами и се ангажира административно-наказателна и имуществена отговорност на виновните лица при наличието на съответните законови основания.

Финансите инспекции през 2013 г. са възлагани и извършвани по постъпили сигнали от държавни органи, физически и юридически лица, постановления на прокуратурата, искания на Министерския съвет или министъра на финансите, сигнали за нарушения от дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз“ към Министерство на вътрешните работи и др., както и въз основа на утвърден годишен план за контрол в областта на обществените поръчки, изготвен след анализ и оценка на определени рискови фактори.

2.1. Постъпили искания за възлагане на финансови инспекции

През 2013 г. в АДФИ са постъпили 619 сигнали и искания за извършване на финансови инспекции, като такива са възложени по 223 от наличните през годината искания.

Постъпилите 619 сигнали и искания се разпределят, както следва:

- 437 или 70,6 % са постъпилите молби, жалби и сигнали за нарушения на бюджетната, финансово-стопанската и отчетна дейност в организациите и лицата, подлежащи на финансова инспекция, подадени от държавни органи, физически и юридически лица;

- 86 или 13,9 % са получените искания от Агенцията по обществени поръчки (АОП) и Сметната палата (СП) за проверка на процедури за възлагане и изпълнение на обществени поръчки, в т.ч. 63 от СП и 23 от АОП;

- 21 или 3,4 % са искания за възлагане на инспекции от Министерския съвет (МС) или министъра на финансите;

- 72 или 11,6 % са получените постановления на органите на Прокуратурата по реда на чл.145, ал.1, т.3 от Закона за съдебната власт, които се отнасят за възлагане на инспекции в 80 обекта;

- 3 или 0,5 % са получените сигнали за нарушения от дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз“ към Министерство на вътрешните работи.

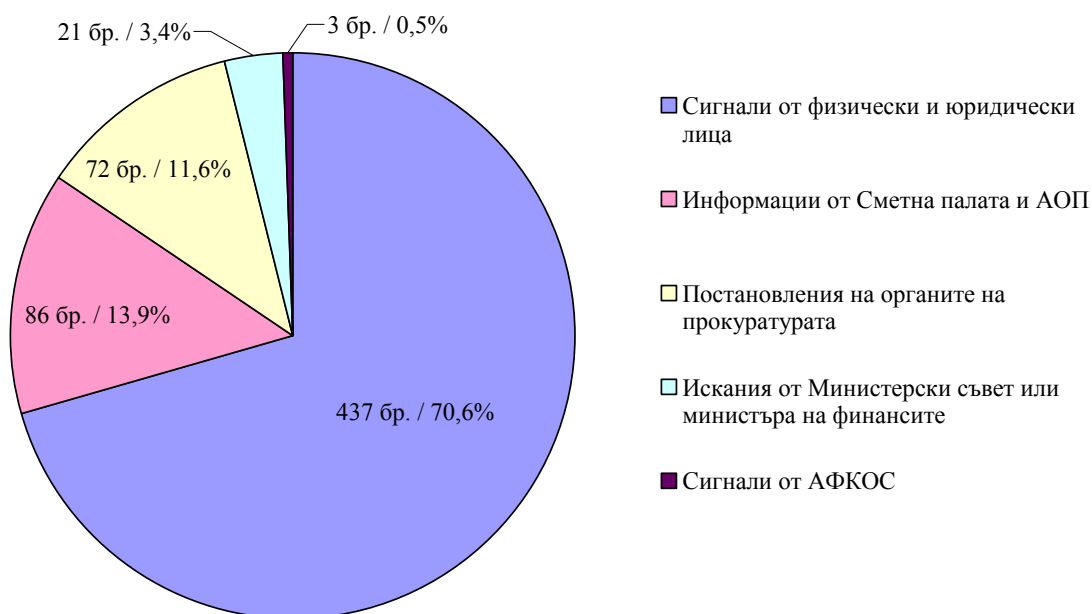
Съгласно разпоредбите на ППЗДФИ нормативно са регламентирани случаите, в които приоритетно се възлагат финансови инспекции по постъпилите сигнали и искания, а именно:

- по искане на Министерския съвет или министъра на финансите, като постигнатият обхват при възлагането на инспекции по тези искания е 91 %;

- при възлагане от органите на прокуратурата по реда на чл. 145, ал. 1, т. 3 от Закона за съдебната власт, като постигнатият обхват е 83 %;
- по сигнали за нарушения, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз, установени от дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз" на Министерството на вътрешните работи, като постигнатият обхват е 75 %.

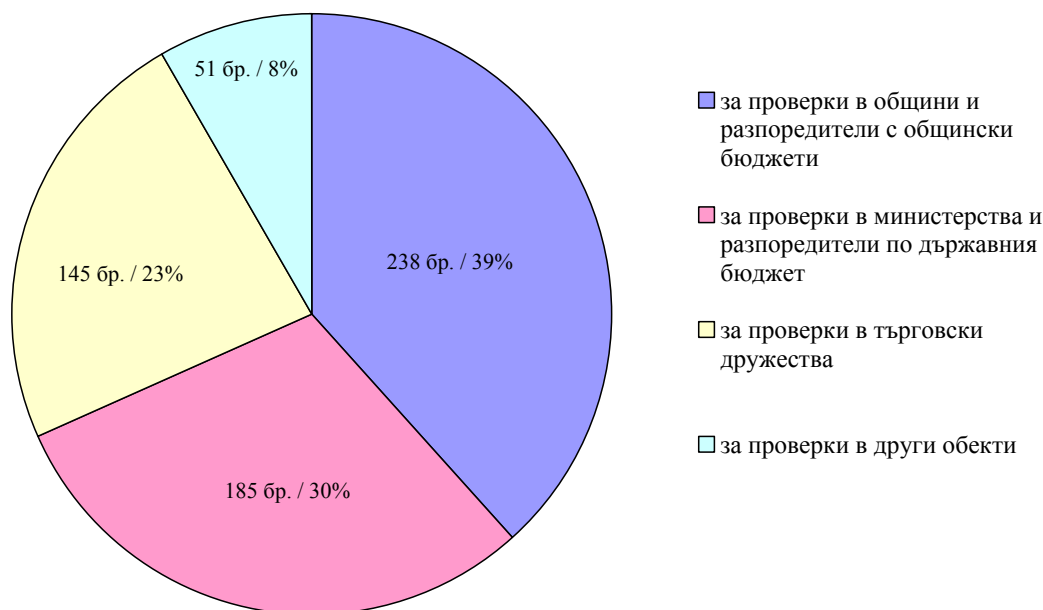
Тези финансови инспекции се възлагат и извършват своевременно съобразно определените срокове, а във всички останали случаи финансови инспекции по постъпили сигнали се възлагат съобразно административния капацитет на агенцията.

Фиг. 1. Постъпили искания за финансови инспекции, разпределени според източниците на информация

От постъпилите през 2013 г. 619 искания - 238 (39 %) са за възлагане на финансови инспекции в общини и разпоредители с общински бюджети; 185 (30 %) са за министерства и други разпоредители с държавния бюджет; 145 (23 %) за търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала и 51 (8 %) за други организации и лица (сдружения с нестопанска цел, фондации, читалища, търговски дружества, в които държавата или общините не притежават блокираща квота и други).

Фиг. 2. Разпределение по разпоредители на постъпилите 619 искания за финансова инспекция през 2013 година

2.2. Утвърден годишен план за контрол в областта на обществените поръчки

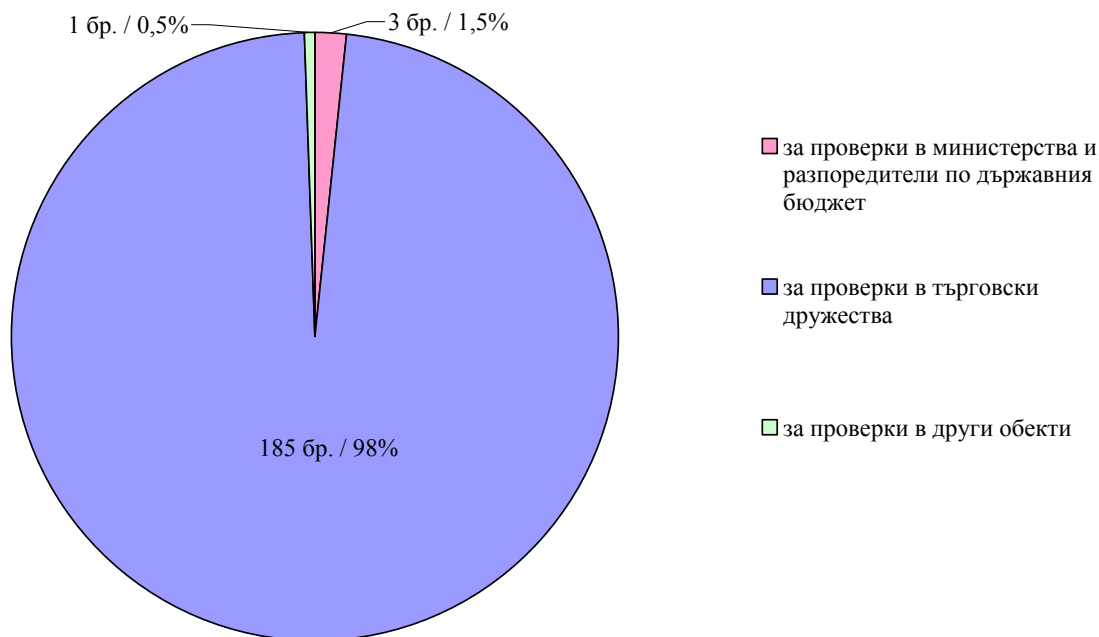
От 2012 г. органите на АДФИ осъществяват контрол в областта на обществените поръчки и въз основа на годишен план, изготвен след анализ и оценка на определени рискови фактори, т.е. през 2013 г. е изпълняван втория годишен план.

С цел ефективен контрол и оптимално разпределение на административния капацитет е разработена и утвърдена Политика за планиране на контролната дейност за 2013 г., в която са разписани основните насоки и методология за съставяне на годишния план. Като основна база данни при планирането за 2013 г. е ползвана информация от годишните доклади за дейността на Агенцията по обществени поръчки и информация от Регистъра на обществените поръчки, информация от регистрите на Министерство на здравеопазването, информация от Националната здравноосигурителна каса, Търговския регистър, Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, друга публична информация, както и от вътрешните информационни системи на Агенцията за държавна финансова инспекция.

При съобразяване със заложените в Политиката за планиране критерии, подходи, класиране на обектите, разполагам фонд работно време и административен капацитет на агенцията, в Годишния план на АДФИ за 2013 г. след актуализации са включени общо 189 финансови инспекции и проверки по реда на ЗОП, в т.ч.:

- 185 финансови инспекции и проверки в публичноправни организации и секторни възложители по смисъла на Закона за обществените поръчки (ЗОП) - търговски дружества в сферата на лечебните заведения, В и К оператори и електроразпределителни дружества;
- 3 инспекции в разпоредители по държавния бюджет;
- 1 инспекция в сдружение с нестопанска цел - спортна федерация.

Фиг. 3. Включени 189 финансови инспекции и проверки в плана за 2013 година, разпределени по обекти за контрол

Една от основните теми при изготвянето на годишния план е свързана с проверки в лечебни заведения за законосъобразност на извършените през 2012 г. доставки относно спазването на нормативната уредба в областта на обществените поръчки при избор на изпълнители. Като потенциални обекти на контрол, включени в плана за 2013 г., са приети лечебните заведения. Причините за този подход са следните:

- За основен рисков фактор е възприет размерът на публичните средства, предоставяни чрез бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК), които се разходват от лечебните заведения за болнична помощ. По данни на НЗОК тези средства са в размер на 977 586 986 лв. за 2009 г.; 1 135 651 643 лв. за 2010 г.; 1 212 813 105 лв. за 2011 г. и 1 447 705 520 лв. за 2012 година.

- Повечето от лечебните заведения, получили средства от НЗОК, притежават качеството на възложители на обществени поръчки. Част от тях са търговски дружества с частен капитал и не попадат в обхвата на обектите, подлежащи на финансова инспекция по реда на ЗДФИ. Последващият контрол в областта на обществените поръчки в тези обекти се осъществява чрез проверки по реда на чл. 123 от ЗОП. Според данните в Регистъра на обществените поръчки, единици са тези, предимно по-големите лечебни заведения, които са се идентифицирали като възложители на обществени поръчки и са провеждали процедури за възлагане на поръчки.

- При извършени от инспектората към Министерство на здравеопазването проверки в 16 лечебни заведения в почти всички са констатирани нарушения на Закона за обществените поръчки.

На база анализа и оценката по гореизброените показатели, при основен критерий размер на получените средства през 2011 г. от НЗОК за болнична помощ, са определени лечебните заведения, които са включени в годишния план за 2013 година. Лечебните заведения са класирани съобразно размера на получените средства по области и предвид административния капацитет на агенцията са определени конкретните обекти. Приоритетно са включени в годишния план лечебни заведения, които не са обявявали публично процедури за възлагане на обществени поръчки, а размерът на получените средства предполага провеждането на такива.

Тематично на база анализ и оценка на рискови фактори са планирани за проверки и определени категории възложители на обществени поръчки, в т.ч. търговски дружества

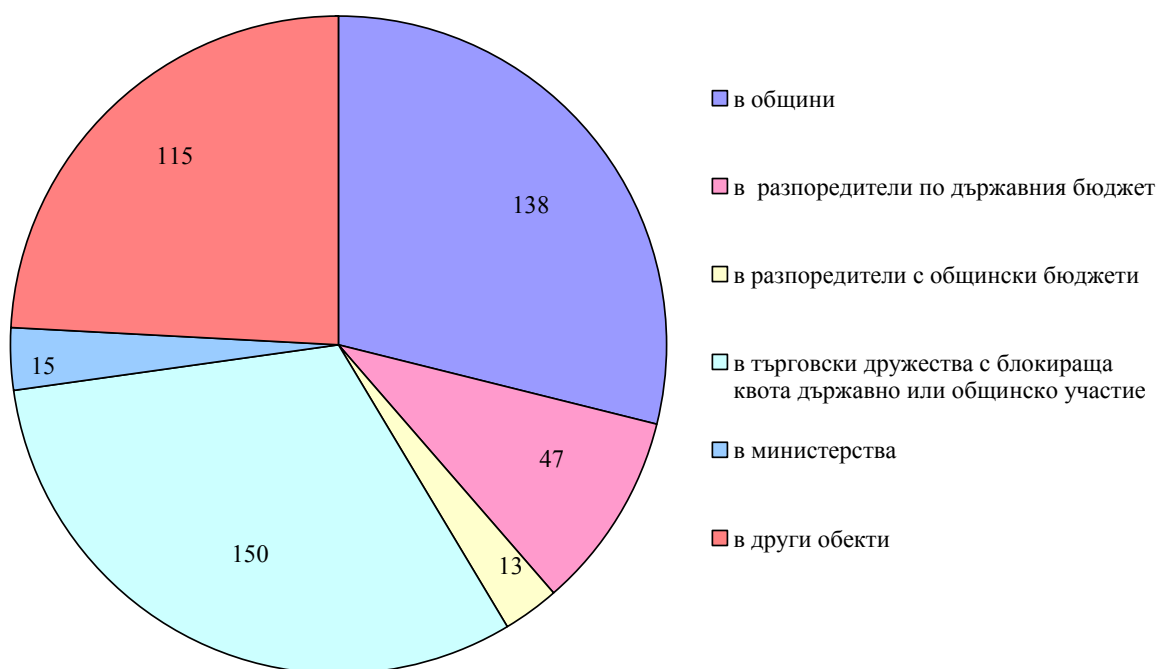
(секторни възложители, осъществяващи дейности, свързани с доставки на питейна вода и електроразпределителни предприятия) и сдружение с нестопанска цел (спортна федерация).

2.3. Възложени финансови инспекции

През 2013 г. са възложени 552 финансови инспекции и проверки по реда на чл.123, ал.4 от ЗОП. Към 31.12.2013 г. с доклади са приключили 478 инспекции и проверки и 74 остават преходни за 2014 година.

Извършените и приключили с доклади през годината 478 финансови инспекции се разпределят по следния начин: 138 инспекции в общини; 13 в други разпоредители с общински бюджети; 15 в министерства; 47 в други разпоредители по държавния бюджет; 69 в търговски дружества с блокираща квота държавно участие в капитала; 81 в търговски дружества с блокираща квота общинско участие в капитала и 115 в други обекти (читалища; търговски дружества, в капитала на които държавата и общините нямат блокираща квота, сдружения с нестопанска цел и други).

Фиг. 4. Разпределение по обекти на извършените 478 финансови инспекции и проверки през 2013 година

От приключилите 478 финансови инспекции и проверки, 202 са извършени в изпълнение на Годишния план на АДФИ за 2013 г. за контрол в областта на обществените поръчки, както и преходни инспекции по плана от предходната година и 276 са инспекциите при извънплановата дейност.

Към 31.12.2013 г. са възложени всичките планирани 189 финансови инспекции и проверки съгласно Годишния план за 2013 година. През годината са възложени и извършвани общо 219 планови финансови инспекции и проверки, от тях 189 по плана за 2013 г. и 30 преходни инспекции по плана от предходната 2012 година. С доклади са приключили 202 планови инспекции и 17 остават преходни за 2014 година.

От извършените 202 планови финансови инспекции и проверки, 12 са в общини, 1 в министерство, 3 в други разпоредители по държавния бюджет, 41 в търговски дружества с държавно участие в капитала, 68 в търговски дружества с общинско участие в капитала и 77 в други обекти (лечебни заведения, които са търговски дружества с частни капитали, спортни федерации и други).

Към 31.12.2013 г. са възложени 333 финансови инспекции по постъпили сигнали и други искания, от които 276 са приключили с доклади и 57 остават преходни за 2014 година. От извършените 276 извънпланови финансови инспекции, 126 са в общини, 13 в други

разпоредители с общински бюджети, 14 в министерства, 44 в други разпоредители по държавния бюджет, 28 в търговски дружества с държавно участие в капитала, 13 в търговски дружества с общинско участие в капитала и 38 в други обекти (юридически лица, регистрирани по Закона за кооперациите; читалища; спортни федерации и други).

За приключилите през 2013 г. 478 финансови инспекции и проверки са употребени 19 676 работни дни. Средно една инспекция е извършвана за 41 работни дни. Това е времето, през което са извършени проверките по поставените въпроси, съставени са актове за начет и актове за установяване на административни нарушения (АУАН) и са изготвени инспекционни доклади.

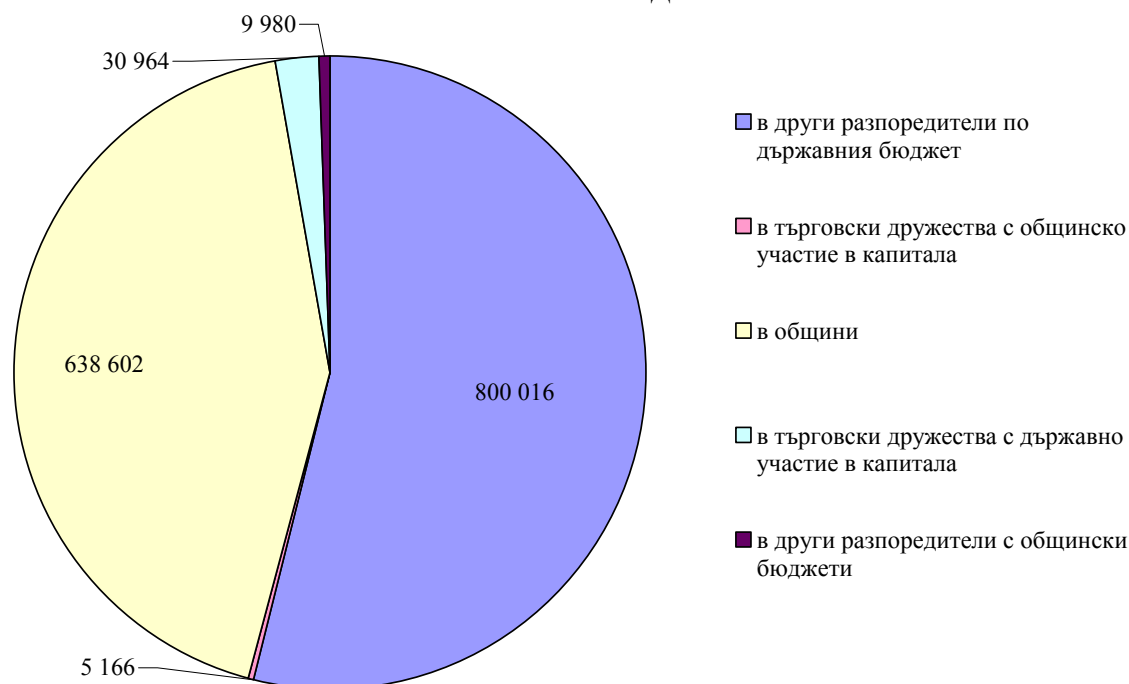
При финансовите инспекции са възложени 890 задачи за извършване на проверки. С исканията, по които са възложени и приключили финансовите инспекции и проверките по ЗОП, агенцията е сезирана за 541 нарушения. При осъществената контролна дейност са потвърдени 330 нарушения (61%), не са потвърдени 211 (39%) и допълнително са установени 3 312 нарушения. Потвърдените 330 и допълнително установените 3 312 нарушения се изразяват във виновно причинени вреди, нарушения на режима за възлагане и изпълнение на обществени поръчки, нарушения на нормативни актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност и други, както следва:

2.4. Виновно причинени вреди

При финансовите инспекции са установени виновно причинени вреди на проверяваните организации и лица в общ размер на 38 163 518 лв., в т.ч.:

2.4.1. Вредите, за които от причинителите се търси пълна имуществена отговорност по реда на ЗДФИ, са в размер на 1 484 728 лв. От тях 638 602 са установени при финансови инспекции в общини; 800 016 лв. в други разпоредители по държавния бюджет; 9 980 лв. в други разпоредители с общински бюджети; 5 166 лв. в търговски дружества с общинско участие в капитала и 30 964 лв. в търговски дружества с държавно участие в капитала.

Фиг. 5. Разпределение по обекти на установените вреди за 1 484 728 лева по ЗДФИ

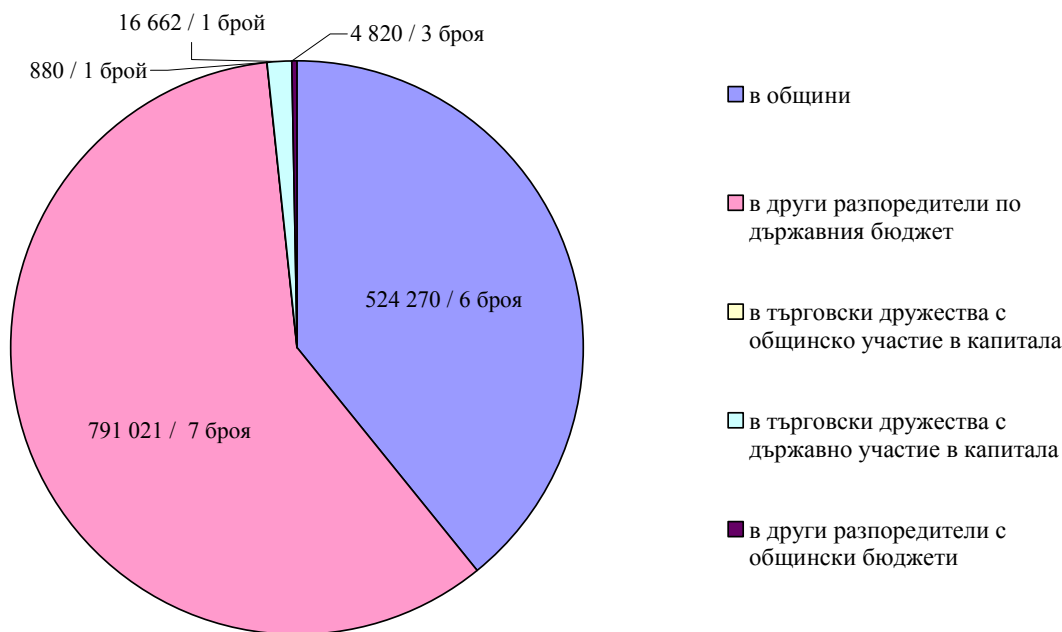

От вредите, за които от причинителите се търси пълна имуществена отговорност по реда на ЗДФИ в размер на 1 484 728 лв., 865 144 лв. са пряка и непосредствена последица от поведението на виновните лица, в т. ч.: причинени умишлено – 564 554 лв., от липси –

299 420 лв. и причинени не при или по повод изпълнение на служебни задължения – 1 170 лв., 16 239 лв. са получени без правно основание или по дарение и 603 345 лв. вреди, причинени от лица, които са разпоредили или допуснали незаконни плащания.

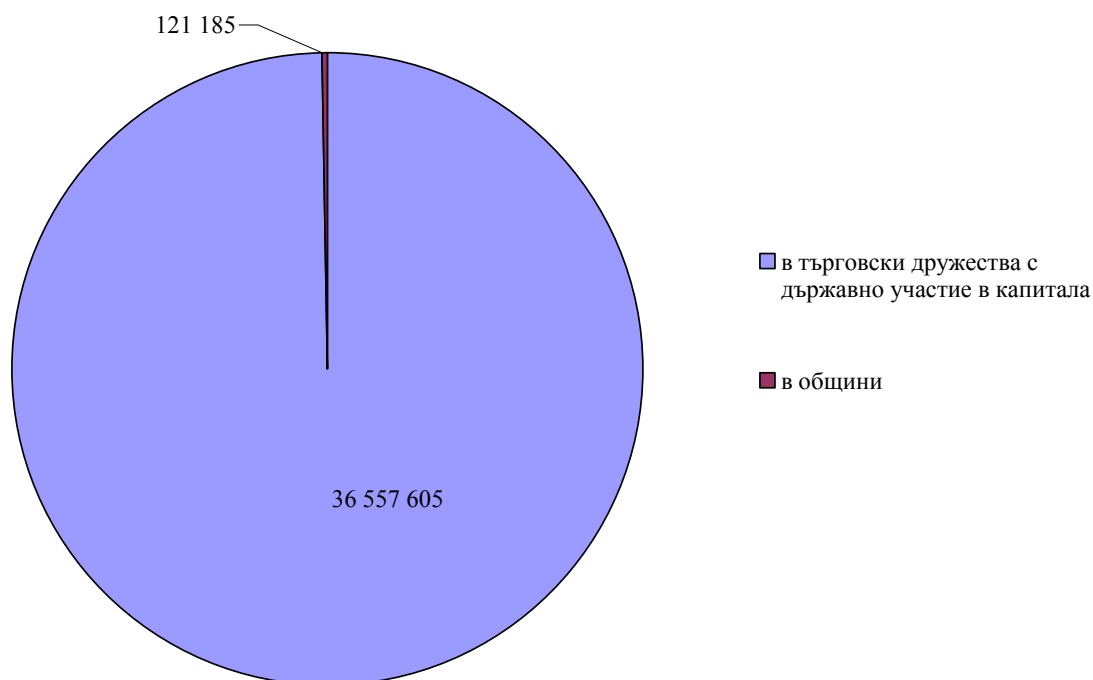
В следствие на предприети действия по време на финансовите инспекции са възстановени 106 782 лева. Съставени са 18 акта за начет срещу 28 длъжностни лица за вреди на стойност 1 337 653 лева. От тях 6 акта за начет на стойност 524 270 лв. са в общини, 7 акта начет за 791 021 лв. са в други разпоредители по държавния бюджет, 3 акта начет за 4 820 лв. са в други разпоредители с общински бюджети, 1 акт за начет за 16 662 лв. е в търговско дружество с държавно участие в капитала и 1 акт за начет за 880 лв. е в търговско дружество с общинско участие в капитала. Не може да бъде потърсена пълна имуществена отговорност от виновните лица за вреди в размер на 40 293 лв. поради изтекъл давностен срок по чл.27 от ЗДФИ.

Фиг. 6. Разпределение по обекти на съставените 18 акта за вреди на стойност 1 337 653 лева

2.4.2. Другите установени вреди са в размер на 36 678 790 лв., в т.ч.: 36 557 605 лв. в търговски дружества с държавно участие в капитала и 121 185 лв. в общини.

Фиг. 7. Други установени вреди за 36 678 790 лева

Според произхода им тези вреди се разпределят по следния начин:

- Несъбрани и отписани вземания с изтекъл давностен срок 72 240 лв.;
- Виновно изплатени глоби, санкции и неустойки за 48 945 лв.;
- Други видове вреди в размер на 36 557 605 лв., които са в резултат на сключени необосновано рискови финансови сделки във връзка с договор за заем и последвали загуби.
- Във връзка с реализацията на констатираните вреди в размер на 36 678 790 лв. на основание чл. 18, ал. 1, т. 4 от ЗДФИ са направени предложения пред компетентните органи да бъде потърсена имуществена отговорност от общо 4 длъжностни лица по договори за управление.

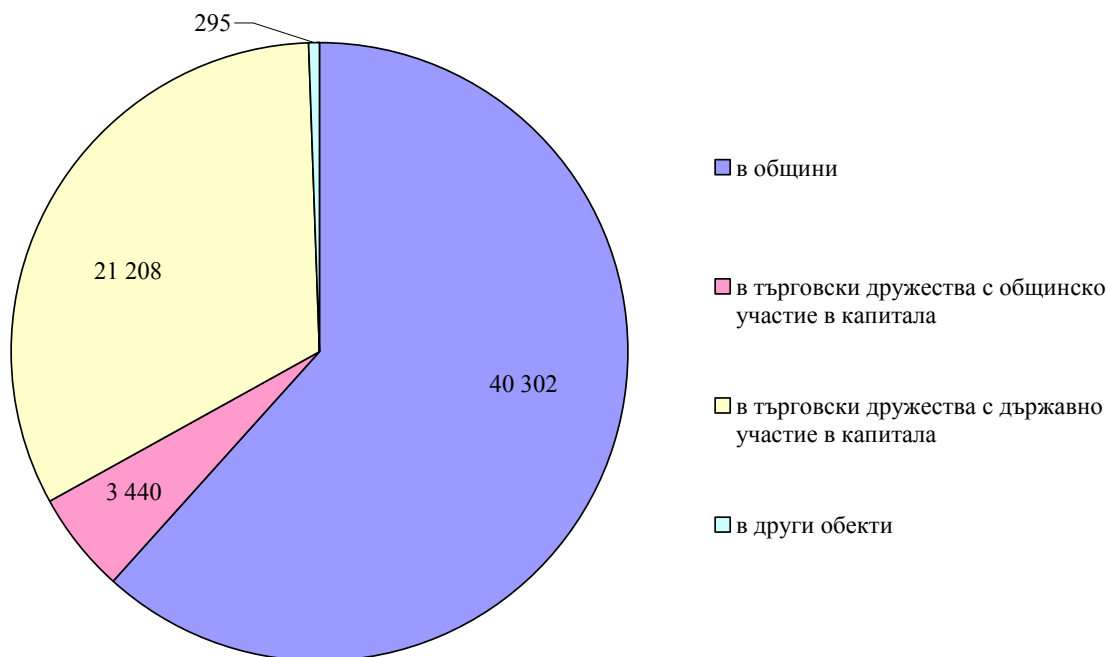
2.5. Предотвратени вреди

По време на финансовите инспекции са предотвратени вреди в размер на 65 245 лв., от които:

- 40 302 лв. в общини;
- 3 440 лв. в търговски дружества с общинско участие в капитала;
- 21 208 лв. в търговски дружества с държавно участие в капитала;
- 295 лв. в други обекти.

Предотвратените вреди са в резултат на възстановени по време на финансовите инспекции вземания от недължимо изплатени суми по договори.

Фиг. 8. Разпределение по обекти на предотвратените вреди за 65 245 лева

2.6. Установени нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дейност

2.6.1. Установени нарушения в областта на обществените поръчки

При извършените през годината 478 финансови инспекции, в т.ч. 202 в изпълнение на годишния план и 276 извънпланови инспекции, са проверени 2 484 случая на разходвани средства за обществени поръчки на обща стойност 2 545 272 457 лв., в т.ч.: 434 обществени поръчки за 942 343 393 лв. в общини; 39 поръчки за 512 040 лв. в други разпоредители с общински бюджети; 94 поръчки за 227 546 361 лв. в министерства; 182 поръчки за 126 190 921 лв. в други разпоредители по държавния бюджет; 800 поръчки за 800 575 377 лв. в търговски дружества с държавно участие в капитала; 471 поръчки за 202 882 916 лв. в търговски дружества с общинско участие в капитала и 464 поръчки за 245 221 449 лв. в други възложители.

От проверените през годината 2 484 обществени поръчки, 1 784 на обща стойност 1 276 167 124 лв. са били обект на контрол при плановата инспекционна дейност, като проверяваните периоди са 2012 г. и 2013 година. При извънплановите финансови инспекции, извършени по постъпили сигнали, постановления на прокуратурата и други искания, отнасящи се за нарушения през тези и предходни отчетни периоди, са проверени 700 обществени поръчки на обща стойност 1 269 105 333 лева.

От общо проверените 2 484 обществени поръчки, при 1 376 на стойност 1 795 562 248 лв. са установени нарушения или при 55 % от общия им брой.

Установените нарушения в областта на обществените поръчки според техния характер могат да бъдат систематизирани по следния начин:

- Нарушения на законодателството в областта на обществените поръчки, които водят до **неспазване на принципите на ЗОП** за публичност и прозрачност; свободна и лоялна конкуренция; равнопоставеност и недопускане на дискриминация, са установени при 777 поръчки или 31 % от общо проверените 2 484 обществени поръчки, в т.ч.: констатирани са 522 случая на непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност 269 156 733 лв. при наличие на всички законови основания за провеждането им; 146 случая на нарушения на чл.2 от НВМОП (отм.), като не са събрани не по-малко от три оферти за възлагане на договори за малки обществени поръчки на обща стойност 5 449 029 лв.; при 27

обществени поръчки е установено, че възложителите са поставили условия, които дават предимство или необосновано ограничават участието на кандидатите в процедурите; при 38 случая са сключвани анекси към договори за обществени поръчки, с които са изменяни цени, срокове за изпълнение и др., без да са били налице законови основания за това и при 44 случая неоснователно са проведени процедури на договаряне без обявление или договаряне с покана, вместо открити процедури.

Нарушенията в областта на обществените поръчки, установени при изпълнение на Годишния план, които водят до **нарушаване на принципите на закона** са установени при 30 % от проверените обществени поръчки, а при инспекциите, извършени по сигнали, постановления на прокуратурата и други искания такива нарушения са установени при 35 % от проверените поръчки.

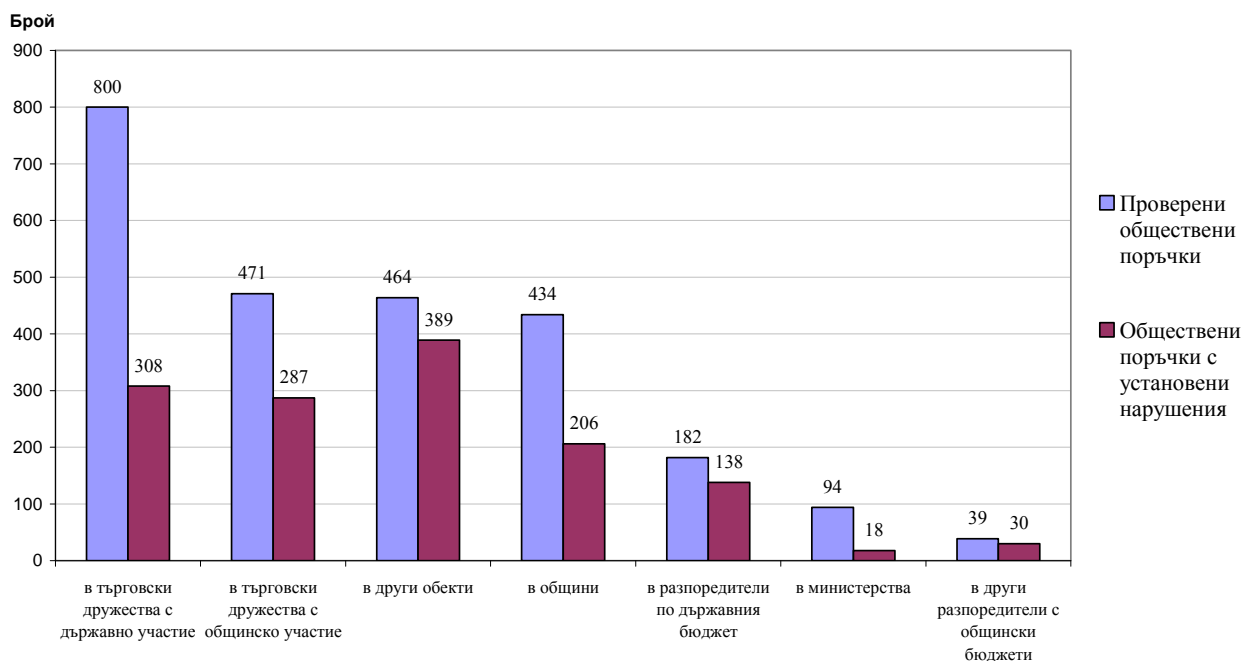
- Нарушения на законодателството в областта на обществените поръчки, които имат **процедурен характер** са установени при 599 процедури или при 24 % от проверените 2 484 обществени поръчки. Тези нарушения са свързани с неспазване на предвидените срокове, неизпращане на информации за публикуване в Регистъра за обществените поръчки, пропуски при оформянето на документацията, при определяне, внасяне и освобождаване на гаранциите на кандидатите за участие и изпълнение на обществените поръчки и други.

Нарушенията в областта на обществените поръчки, установени при изпълнение на Годишния план, които имат **процедурен характер**, са установени при 26 % от проверените обществени поръчки, а при инспекциите, извършени по сигнали, постановления на прокуратурата и други искания, такива нарушения са установени при 20 % от проверените поръчки.

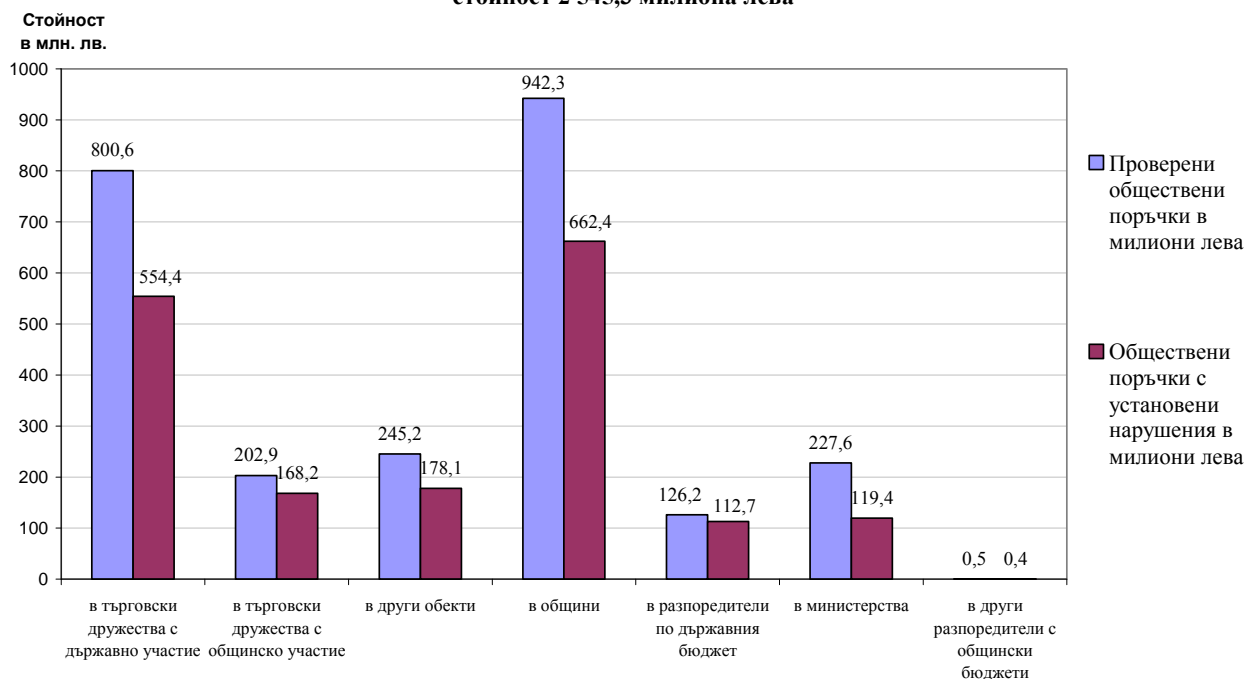
Таблица 1: Проверени обществени поръчки през 2013 година

Обекти	Проверени обществени поръчки		Обществени поръчки с установени нарушения			Обществени поръчки със съществени нарушения, в т. ч. и непроведени процедури			Обществени поръчки с процедурни нарушения		
	Брой	Стойност	Брой	%	Стойност	Брой	%	Стойност	Брой	%	Стойност
Общо	2 484	2 545 272 457	1 376	55%	1 795 562 248	777	31%	940 760 247	599	24%	854 802 001
в т.ч.											
Общини	434	942 343 393	206	47%	662 416 456	112	26%	567 118 291	94	21%	95 298 165
Други разпоредител и с общински бюджети	39	512 040	30	77%	416 880	6	15%	221 616	24	62%	195 264
Министерства	94	227 546 361	18	19%	119 348 987	4	4%	2 244 069	14	15%	117 104 918
Разпоредител и с РБ	182	126 190 921	138	76%	112 714 404	90	49%	27 067 490	48	27%	85 646 914
ТД с държавно участие	800	800 575 377	308	39%	554 350 939	106	13%	224 629 841	202	26%	329 721 098
ТД с общинско участие	471	202 882 916	287	61%	168 187 315	125	27%	18 406 922	162	34%	149 780 393
Други обекти	464	245 221 449	389	84%	178 127 267	334	72%	101 072 018	55	12%	77 055 249

Фиг. 9. Разпределение по обекти на проверените 2 484 обществени поръчки, при които са установени 1 376 броя нарушения

Фиг. 10. Разпределение по обекти на проверените 2 484 обществени поръчки на обща стойност 2 545,3 милиона лева

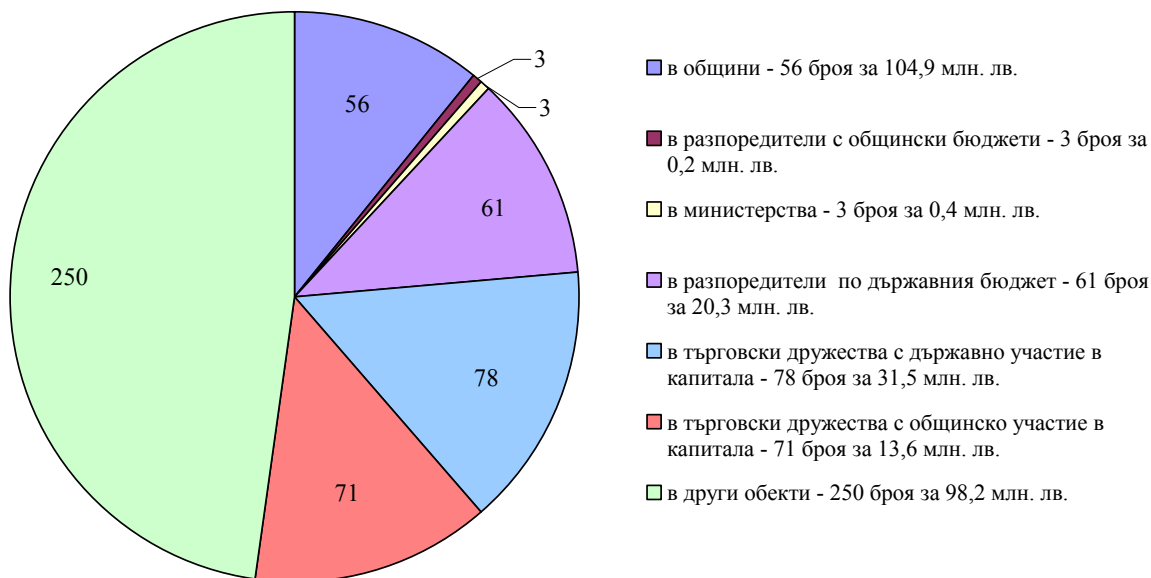
Характерни нарушения в областта на обществените поръчки:

При извършените през годината 478 финансови инспекции и проверки са констатирани:

- 522 случая, при които през предходни отчетни периоди са сключени договори на обща стойност 269 156 733 лв., без да са проведени процедури за възлагане на обществени поръчки при наличие на всички законови основания за това. Според видовете възложители тези нарушения се разпределят по следния начин: в общини - 56 случая на непроведени процедури за 104 906 945 лв.; в други разпоредители с общински бюджети - 3 за 151 601 лв.; в министерства - 3 за 463 457 лв.; в други разпоредители със средства от държавния бюджет - 61 за 20 277 720 лв.; в търговски дружества с държавно участие в капитала – 78 за 31 558 627 лв.;

в търговски дружества с общинско участие в капитала - 71 за 13 630 218 лв. и в други обекти (лечебни заведения, които са търговски дружества с частни капитали, сдружения с нестопанска цел, спортни федерации и др.) са установени 250 непроведени процедури на стойност 98 168 165 лева.

Фиг. 11. Разпределение по обекти на установените 522 непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност 269 156 733 лева

- при 27 обществени поръчки е установено, че възложителите са поставили условия, които дават предимство или необосновано ограничават участието на кандидатите в процедурите;
- при 38 случая са сключвани анекси към договори за обществени поръчки, с които са изменени цени, срокове за изпълнение и др., без да са налице законови основания.
- при 44 случая неоснователно са проведени процедури на договаряне без обявление или договаряне с покана.
- при финансовите инспекции са установени и 146 случая на нарушения на чл.2 от НВМОП (отм.), като не са събрани не по-малко от три оферти за възлагане на договори за малки обществени поръчки на обща стойност 5 449 029 лв. От тях 19 случая за договори на стойност 995 258 лв. са установени при проверки в общини; 14 случая за 400 579 лв. - в други разпоредители по държавния бюджет; 3 случая за 70 015 лв. - в други разпоредители с общински бюджети; 11 случая за 356 507 лв. - в търговски дружества с държавно участие в капитала; 16 случая за 792 118 лв. - в търговски дружества с общинско участие в капитала и 83 случая за 2 834 552 лв. са установени в други обекти.

За установените нарушения при процедурите за обществени поръчки и за непроведените процедури са съставени 2 825 акта за установяване на административни нарушения (АУАН) срещу 845 длъжностни лица за нарушения при процедури на обща стойност 1 235 842 688 лева.

За установените нарушения са предприети последващи мерки в рамките на компетенциите на органите на АДФИ, в т.ч. 170 изпратени доклада от финансови инспекции на органите на прокуратурата по компетентност; дадени са 63 писмени указания за преустановяване извършването на нарушения и/или за отстраняване на вредните последици от тях. За установените при финансовите инспекции нарушения са уведомени горестоящите разпоредители с бюджет; общинските съвети; органите, упражняващи правата на собственост на държавата или общините в капитала на търговските дружества; финансиращите органи, включително и тези по фондове и програми на Европейския съюз, както и Агенцията за обществени поръчки.

2.6.1.1. Установени нарушения в областта на обществените поръчки при изпълнение на Годишния план за контрол в областта на обществените поръчки за 2013 година.

В изпълнение на Годишния план за контрол в областта на обществените поръчки за 2013 г. и като преходни проверки са извършени 202 финансови инспекции, в т.ч. 12 в общини, 1 в министерство, 3 в други разпоредители със средства от държавния бюджет, 41 в търговски дружества с държавно участие в капитала; 68 в търговски дружества с общинско участие в капитала и 77 в други обекти. При тези 202 инспекции са проверени 1 784 случая на разходвани средства за обществени поръчки на обща стойност 1 276 167 124 лв., в т.ч.: 190 обществени поръчки за 197 247 909 лв. в общини; 11 поръчки за 18 363 133 лв. в министерства; 40 поръчки за 69 382 604 лв. в други разпоредители по държавния бюджет; 641 поръчки за 552 922 372 лв. в търговски дружества с държавно участие в капитала; 460 поръчки за 195 307 944 лв. в търговски дружества с общинско участие в капитала и 442 поръчки за 242 943 162 лв. в други обекти.

При 992 обществени поръчки на стойност 800 641 588 лв. са установени нарушения или при 56 % от общо проверените 1 784 поръчки.

Установените нарушения в областта на обществените поръчки според техния характер могат да бъдат систематизирани по следния начин:

Нарушения на законодателството в областта на обществените поръчки, които водят до **неспазване на принципите на ЗОП** за публичност и прозрачност; свободна и лоялна конкуренция; равнопоставеност и недопускане на дискриминация, са установени при 534 поръчки или 30 % от проверените 1 784, в т.ч:

- 374 случая на непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност 131 051 163 лв.;
- 107 случая на несъбрани три оферти за възлагане на договори за малки обществени поръчки на обща стойност 3 865 756 лв.;
- 11 обществени поръчки, при които е установено, че са поставени условия, които дават предимство или необосновано ограничават участието на кандидатите;
- 20 случая на сключвани анекси към договори за обществени поръчки, с които са изменяни цени, срокове за изпълнение и др., без да са били налице законови основания за това;
- 22 случая на неоснователно проведени процедури на договаряне без обявление или договаряне с покана.

Нарушения на законодателството в областта на обществените поръчки, които имат **процедурен характер**, са установени при 458 процедури или при 26 % от проверените 1 784 обществени поръчки. Тези нарушения са свързани с неспазване на предвидените срокове, неизпращане на информации за публикуване в Регистъра за обществените поръчки, пропуски при оформянето на документацията, при определяне, внасяне и освобождаване на гаранциите на кандидатите за участие и изпълнение на обществените поръчки и други.

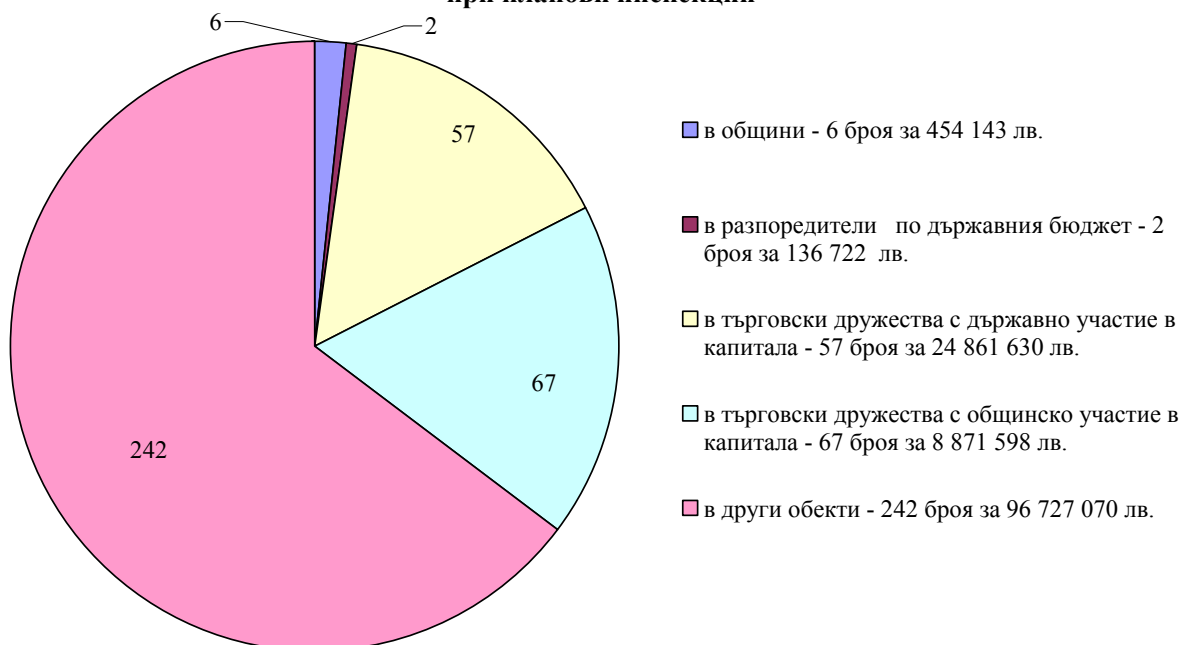
Таблица 2: Проверени обществени поръчки през 2013 г. при плановата инспекционна дейност

Обекти	Проверени обществени поръчки		Обществени поръчки с установени нарушения			Обществени поръчки със съществени нарушения, в т. ч. и непроведени процедури			Обществени поръчки с процедурни нарушения		
	Брой	Стойност	Брой	%	Стойност	Брой	%	Стойност	Брой	%	Стойност
Общо	1 784	1 276 167 124	992	56%	800 641 588	534	30%	152 811 843	458	26%	647 829 745
в т.ч.											
Общини	190	197 247 909	76	40%	39 968 761	17	9%	2 638 332	59	31%	37 330 429

Други разпоредители с общински бюджети											
Министерства	11	18 363 133	1	9%	367 045	0			1	9%	367 045
Разпоредители с РБ	40	69 382 604	27	68%	66 272 471	3	8%	266 961	24	60%	66 005 510
ТД с държавно участие	641	552 922 372	239	37%	355 009 971	76	12%	36 980 317	163	25%	318 029 654
ТД с общинско участие	460	195 307 944	278	60%	163 036 525	120	26%	13 625 742	158	34%	149 410 783
Други обекти	442	242 943 162	371	84%	175 986 815	318	72%	99 300 491	53	12%	76 686 324

При извършените финансови инспекции и проверки в изпълнение на Годишния план са констатирани 374 случая за 131 051 163 лв. на непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки при наличие на всички законови основания за това, в т.ч: 6 случая на стойност 454 143 лв. в общините; 2 непроведени процедури на стойност 136 722 лв. в разпоредители по държавния бюджет, 57 непроведени процедури на стойност 24 861 630 лв. в търговските дружества с държавно участие в капитала; 67 непроведени процедури на стойност 8 871 598 лв. в търговски дружества с общинско участие на капитала и в други обекти са установени 242 непроведени процедури на стойност 96 727 070 лв.

Фиг. 12. Разпределение по обекти на установените 374 непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност 131 051 163 лева при планови инспекции

При контролната дейност са установени и 107 случая на нарушения на чл.2 от НВМОП (отм.), като не са събрани не по-малко от три оферти за възлагане на договори за малки обществени поръчки на обща стойност 3 865 756 лв. От тях 8 случая за договори на стойност 283 901 лв. са установени при проверки в общини; 9 случая за 308 177 лв. са установени в търговски дружества с държавно участие в капитала; 15 случая за 769 558 лв.

са установени в търговски дружества с общинско участие в капитала и 75 случая за договори на стойност 2 504 120 лв. са установени в други възложители.

За установените нарушения в областта на обществените поръчки са съставени 2 292 акта за установяване на административни нарушения (АУАН) срещу 637 длъжностни лица за нарушения при процедури на обща стойност 623 243 357 лв. От общо съставените актове:

- 111 са в общини за нарушения при обществени поръчки на стойност 25 171 590 лв.;
- 1 акт е в министерство за нарушения при обществена поръчка на стойност 367 045 лв.;
- 61 акта са в други разпоредители със средства по държавния бюджет за нарушения при обществени поръчки на стойност 61 533 507 лв.;
- 714 акта са в търговски дружества с държавно участие в капитала за нарушения при обществени поръчки на стойност 253 694 973 лв.;
- 896 акта са съставени в търговски дружества с общинско участие в капитала за нарушения при обществени поръчки на стойност 141 765 819 лв.;
- 509 акта са в други обекти за нарушения при обществени поръчки на стойност 140 710 423 лева.

Във връзка с установените резултати от плановите финансови инспекции и проверки по реда на ЗОП са предприети последващи мерки в рамките на компетенциите на органите на АДФИ: изпратени 89 доклада за извършени финансови инспекции на органите на прокуратурата; дадени са 10 писмени указания за преустановяване извършването на нарушения и/или за отстраняване на вредните последици от тях. За установените при финансовите инспекции нарушения са уведомени горестоящите разпоредители с бюджет; общинските съвети; органите, упражняващи правата на собственост на държавата или общините в капитала на търговските дружества; финансиращите органи, включително и тези по фондове и програми на Европейския съюз, както и АОП.

2.6.1.2. Установени нарушения в областта на обществените поръчки при извършените финансови инспекции по постъпили сигнали, постановления на прокуратурата и други искания.

През 2013 г. са извършени 276 извънпланови финансови инспекции по постъпили сигнали, постановления на прокуратурата и други искания, в т.ч. 126 в общини, 13 в други разпоредители с общински бюджети, 14 в министерства, 44 в други разпоредители със средства по държавния бюджет, 28 в търговски дружества с държавно участие в капитала, 13 в търговски дружества с общинско участие в капитала и 38 в други обекти (читалища, спортни федерации и др. юридически лица с нестопанска цел). При тези инспекции са проверени 700 случая на разходвани средства за обществени поръчки на обща стойност 1 269 105 333 лв. От проверените 700 поръчки - 244 за 745 095 484 лв. са в общини; 39 за 512 040 лв. в други разпоредители с общински бюджети; 83 за 209 183 228 лв. в министерства; 142 за 56 808 317 лв. в други разпоредители по държавния бюджет; 159 за 247 653 005 лв. в търговски дружества с държавно участие в капитала; 11 за 7 574 972 лв. в търговски дружества с общинско участие в капитала и 22 поръчки за 2 278 287 лв. в други обекти.

При 384 обществени поръчки на стойност 994 920 660 лв. са установени нарушения или **при 55 % от общия им брой.**

Установените нарушения в областта на обществените поръчки според техния характер могат да бъдат систематизирани по следния начин:

- Нарушения на законодателството в областта на обществените поръчки, които водят до **неспазване на принципите на ЗОП** за публичност и прозрачност; свободна и лоялна конкуренция; равнопоставеност и недопускане на дискриминация са установени при 243 поръчки или 35 % от проверените 700 случая на разходвани средства за обществени поръчки, в т.ч: констатирани са 148 случая на непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност 138 105 570 лв. при наличие на всички законови основания

за провеждането им; 39 случая на нарушения на чл.2 от НВМОП (отм.), като не са събрани не по-малко от три оферти за възлагане на договори за малки обществени поръчки на обща стойност 1 583 273 лв.; при 16 обществени поръчки е установено, че възложителите са поставили условия, които дават предимство или необосновано ограничават участието на кандидатите в процедурите; при 18 случая са сключвани анекси към договори за обществени поръчки, с които са изменяни цени, срокове за изпълнение и др., без да са били налице законови основания за това и при 22 случая са констатирани неоснователно проведени процедури на договаряне без обявление или договаряне с покана.

- Нарушения на законодателството в областта на обществените поръчки, които имат **процедурен характер**, са установени при 141 процедури или при 20 % от проверените 700 обществени поръчки. Тези нарушения са свързани с неспазване на предвидените срокове, неизпращане на информации за публикуване в Регистъра за обществените поръчки, пропуски при оформянето на документацията, при определяне, внасяне и освобождаване на гаранциите на кандидатите за участие и изпълнение на обществените поръчки и други.

Таблица 3: Проверени обществени поръчки през 2013 г. при извънплановата инспекционна дейност

Обекти	Проверени обществени поръчки		Обществени поръчки с установени нарушения			Обществени поръчки със съществени нарушения, в т. ч. и непроведени процедури			Обществени поръчки с процедурни нарушения		
	Брой	Стойност	Брой	%	Стойност	Брой	%	Стойност	Брой	%	Стойност
Общо	700	1 269 105 333	384	55%	994 920 660	243	35%	787 948 404	141	20%	206 972 256
в т.ч.											
Общини	244	745 095 484	130	53%	622 447 695	95	39%	564 479 959	35	14%	57 967 736
Други разпоредители с общински бюджети	39	512 040	30	77%	416 880	6	15%	221 616	24	62%	195 264
Министерства	83	209 183 228	17	20%	118 981 942	4	5%	2 244 069	13	15%	116 737 873
Разпоредители с РБ	142	56 808 317	111	78%	46 441 933	87	61%	26 800 529	24	17%	19 641 404
ТД с държавно участие	159	247 653 005	69	43%	199 340 968	30	19%	187 649 524	39	24%	11 691 444
ТД с общинско участие	11	7 574 972	9	82%	5 150 790	5	45%	4 781 180	4	37%	369 610
Други обекти	22	2 278 287	18	82%	2 140 452	16	73%	1 771 527	2	9%	368 925

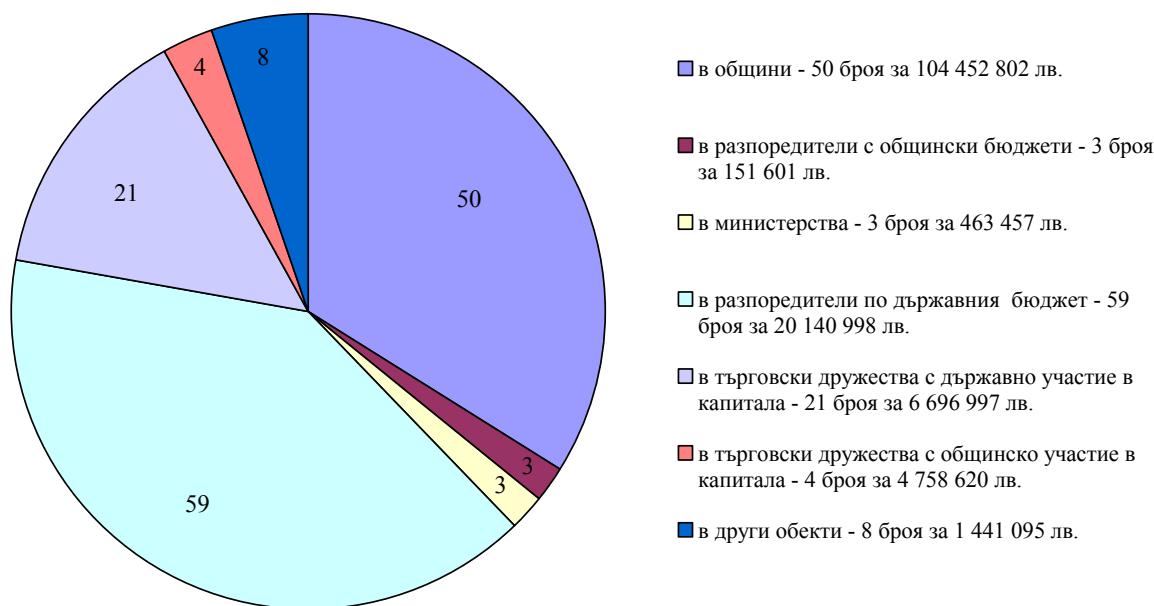
При финансовите инспекции, възложени по сигнали, постановления на прокуратурата и други искания, са констатирани 148 случая на непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки на обща стойност 138 105 570 лева.

Според видовете възложители тези нарушения се разпределят по следния начин:

- В общини са установени 50 случая на непроведени процедури на стойност 104 452 802 лв.;
- В други разпоредители с общински бюджети са установени 3 случая на непроведени процедури на стойност 151 601 лв.;
- В министерствата са установени 3 случая на непроведени процедури на стойност 463 457 лв.;
- В други разпоредители със средства по държавния бюджет са установени 59 случая на непроведени процедури на стойност 20 140 998 лв.;

- В търговските дружества с държавно участие в капитала са установени 21 непроведени процедури на стойност 6 696 997 лв.;
- В търговските дружества с общинско участие в капитала са установени 4 случая на непроведени процедури на стойност 4 758 620 лв.;
- В други обекти са установени 8 непроведени процедури на стойност 1 441 095 лева.

Фиг. 13. Разпределение по обекти на установените 148 непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки на стойност 138 105 570 лева при извънпланови инспекции

При инспекционната дейност са установени и 39 случая на нарушения на чл.2 от НВМОП (отм.), като не са събрани не по-малко от три оферти за възлагане на договори за малки обществени поръчки на обща стойност 1 583 273 лв. От тях 11 случая за договори на стойност 711 357 лв. са установени при проверки в общини; 3 случая за 70 015 лв. са установени в други разпоредители с общински бюджети; 14 случая за 400 579 лв. в други разпоредители по държавния бюджет; 2 случая за 48 330 лв. са установени в търговски дружества с държавно участие в капитала; 1 случай за 22 560 лв. в търговско дружество с общинско участие в капитала и 8 случая за 330 432 лв. в други обекти.

За установените нарушения при процедурите за обществени поръчки и за непроведените процедури при извънплановата инспекционна дейност са съставени 533 акта за установяване на административни нарушения (АУАН) срещу 208 длъжностни лица за нарушения при процедури на обща стойност 612 599 331 лева. От общо съставените актове:

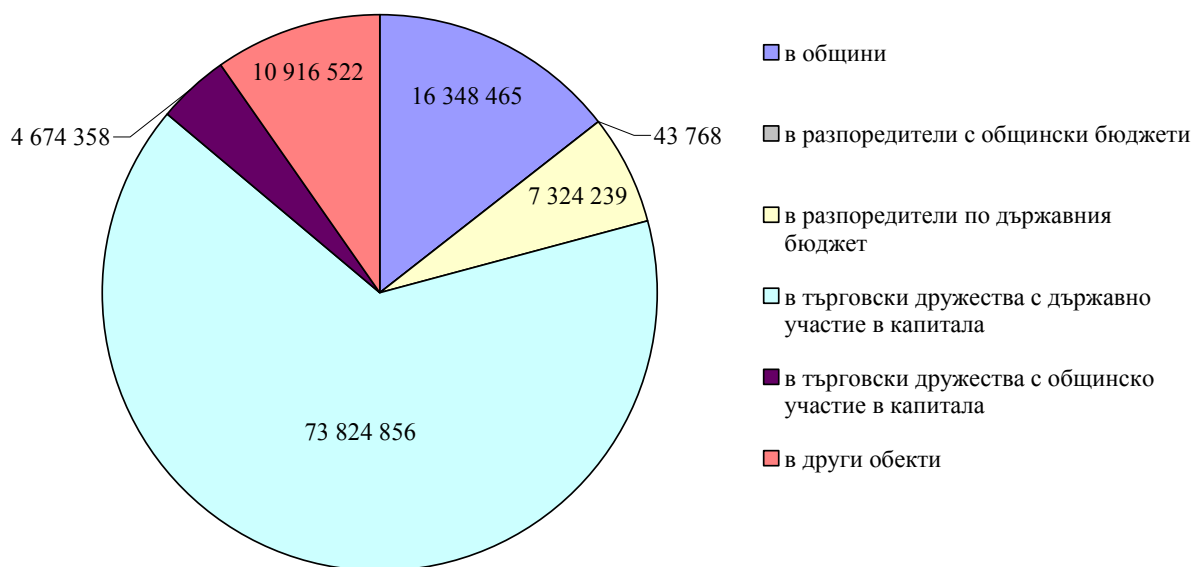
- 156 са в общини за нарушения при обществени поръчки на стойност 438 897 018 лв.;
- 2 акта са в разпоредители по общинските бюджети за нарушения при обществени поръчки на стойност 115 757 лв.;
- 61 акта са в министерства за нарушения при обществени поръчки на стойност 115 213 553 лв.;
- 63 акта са в разпоредители със средства по държавния бюджет за нарушения при обществени поръчки на стойност 16 860 737 лв.;
- 202 акта са в търговски дружества с държавно участие в капитала за нарушения при обществени поръчки на стойност 34 899 708 лв.;

- 12 акта са в търговски дружества с общинско участие в капитала за нарушения при обществени поръчки на стойност 4 967 180 лв.;
- 37 акта са в други обекти за нарушения при обществени поръчки на обща стойност 1 645 378 лева.

За установените нарушения са предприети и други последващи мерки, в т.ч. 81 изпратени доклада за извършени финансови инспекции на органите на прокуратурата по компетентност; дадени са 53 писмени указания за преустановяване извършването на нарушения и/или за отстраняване на вредните последици от тях. За установените при финансовите инспекции нарушения са уведомени горестоящите разпоредители с бюджет; общинските съвети; органите, упражняващи правата на собственост на държавата или общините в капитала на търговските дружества; финансиращите органи, включително и тези по фондове и програми на Европейския съюз, както и АОП.

2.6.2. Установени са нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина в размер на 113 132 208 лв., за които органите на АДФИ са компетентни да ангажират административно наказателна отговорност, в т.ч.: нарушения в общини за 16 348 465 лв.; в други разпоредители с общински бюджети за 43 768 лв.; в други разпоредители със средства по държавния бюджет за 7 324 239 лв.; в търговски дружества с държавно участие в капитала за 73 824 856 лв.; в търговски дружества с общинско участие в капитала за 4 674 358 лв. и в други обекти за 10 916 522 лева.

Фиг. 14. Разпределение по обекти на установените нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина в размер на 113 132 208 лева

Нарушенията на бюджетната и финансово-стопанска дисциплина според вида им се разпределят по следния начин:

- 113 нарушения на Закона за счетоводството за 97 425 174 лв.;
- 135 нарушения на нормативни актове, уреждащи бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност за 12 059 176 лв.;
- нецелево разходване на предоставени субсидии или финансиране от държавния бюджет в размер на 11 420 лв.;
- преразходи по бюджетни параграфи в размер на 5 636 лв.;
- използване на целеви субсидии за текущи разходи в размер на 438 807 лв.;

- извършени разходи без да има одобрени по бюджета средства в размер на 3 191 995;

- 9 случая на неизпълнение на указания по чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗДФИ, дадени на ръководителите на проверяваните организации при предходни финансови инспекции за преустановяване на извършване на нарушения и/или отстраняване на вредните последици от тях.

С цел санкциониране и отстраняване на последиците от установените нарушения на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина са предприети действия за ангажиране на административнонаказателна отговорност. На основание разпоредбите на ЗДФИ, Закона на счетоводството и други нормативни актове са съставени 136 АУАН срещу 83 длъжностни лица за нарушения на стойност 27 799 545 лева. Не са съставени 171 АУАН срещу 77 длъжностни лица за нарушения на стойност 85 332 663 лв. поради изтекъл давностен срок по чл. 34 от ЗАНН.

2.6.3. Установени други нарушения на бюджетната, финансово-стопанска и отчетната дейност, за които органите на АДФИ не са компетентни да ангажират административнонаказателна отговорност

Тези нарушения са на стойност 39 664 360 лв., в т.ч.: нарушения в общини за 28 299 708 лв.; в други разпоредители със средства по държавния бюджет за 10 451 216 лв.; в търговски дружества с държавно участие в капитала за 512 491 лв.; в търговски дружества с общинско участие в капитала за 84 780 лв. и в други обекти за 316 165 лева.

Нарушенията на бюджетната и финансово-стопанска дисциплина според вида им се разпределят по следния начин:

- Установени 3 случая на разходи, облагодетелствали трети лица, за 341 742 лв.;
- Установени 10 случая на нарушения на наредбите за командировките в страната и в чужбина, на стойност 7 296 лв.;
- Установени 2 случая на невнесени задължения към държавата и общините, на стойност 61 173 лв.;
- Установени нецелево разходвани средства, на стойност 657 353 лева;
- Установени са 438 нарушения на специални закони, наредби, правилници и др., уреждащи дейността на проверяваните организации и лица, на стойност 38 596 796 лв., които са свързани с нарушения на Закона за Фонд научни изследвания; Правилника за реда за упражняване на правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала; Позитивния лекарствен списък, утвърден на основание на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина; Наредба № 3 за съставяне на актове по време на строителство, издадена на основание на Закона за устройство на територията; наредби, приети от общинските съвети и други.

Установени са индикатори за измами при 69 финансови инспекции относно разходи на стойност 60 132 028 лв., в т.ч. в общини 7 случая, в министерства - 2; в други разпоредители със средства по държавния бюджет - 19; в други разпоредители с общински бюджети - 1; в търговски дружества с държавно участие в капитала - 18; в търговски дружества с общинско участие в капитала - 13 и в други обекти - 9 случая.

През годината при 47 финансови инспекции на получатели /бенефициенти/ на средства по фондове и програми на ЕС са установени и регистрирани при 51 договора за финансиране случаи на нарушения при разходване на тези средства. При 41 от инспекциите нарушенията са в областта на възлагането и изпълнението на обществени поръчки; при две от инспекциите нарушенията са на ПМС № 55 от 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти по договори за безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Черноморски басейн 2007 - 2013 г.", съфинансирана от Европейския инструмент за добросъседство и партньорство, Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм; при три от инспекциите са установени неправомерно изплатени средства по договори за строителни работи, като работите в действителност не са извършени и при една

инспекция е установено нарушение на Регламент /ЕО/ № 1782/2003 г. на Съвета относно неправомерно изплатени средства от субсидии по схемите и мерките на Общата селскостопанска политика.

От установените при 51 договора за финансиране случаи на нарушения при разходване на европейски средства 20 са по Оперативна програма „Регионално развитие“; 19 случая са по Програмата за развитие на селските райони; 4 по Оперативна програма „Околна среда“; 3 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и по един случай по програмите „ФАР“, САПАРД, Оперативна програма „Административен капацитет“, Програмата за трансгранично сътрудничество Югоизточна Европа 2007 – 2013 г. и по схемите и мерките на Общата селскостопанска политика. За нарушенията са съставени 168 акта за установяване на административни нарушения. На основание чл.19 от ЗДФИ на прокуратурата по компетентност са изпратени 19 доклада. На основание чл.20, ал.6 от ЗДФИ за резултатите от инспекциите са уведомени финансиращите органи.

Установените от органите на агенцията случаи на нарушения или измами при разходването на европейски средства са докладвани своевременно и на дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз“ към Министерство на вътрешните работи, на основание т.5, мярка 3.2, приоритет 3 от Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС.

2.7. Последващи мерки

С цел преустановяване на извършването и отстраняване на последиците от нарушенията на бюджетната и финансово-стопанската дисциплина от органите на АДФИ са предприети следните последващи мерки:

- В съответствие с разпоредбите на чл. 18, ал. 1, т. 1 от ЗДФИ са дадени 63 писмени указания на ръководителите на проверяваните организации за преустановяване на извършване на нарушения и/или отстраняване на вредните последици от тях.
- В съответствие с разпоредбите на чл. 18, ал. 1, т. 2 от ЗДФИ са направени 1 предложение пред компетентните органи за спиране на действия, които водят до извършване на нарушения.
- На основание чл. 18, ал. 1, т. 4 от ЗДФИ са направени 2 предложения за търсене на дисциплинарна отговорност от длъжностни лица по реда на Кодекса на труда или Закона за държавния служител.
- В изпълнение на разпоредбите на чл. 19 от ЗДФИ на прокуратурата по компетентност са изпратени 170 доклада за извършени финансови инспекции, от тях 19 доклада са за индикатори за измами и нарушения при разходване на средства по програми и фондове на ЕС.
- За констатираните нарушения в областта на обществените поръчки на АОП са изпратени 615 констатации в съответствие с чл.126, ал.5 от ЗОП.
- На основание чл.20, ал.1 от ЗДФИ за констатирани нарушения в проверявани бюджетни организации са изпратени 102 констатации на горестоящите разпоредители с бюджет.
- На основание чл.20, ал.2 от ЗДФИ за констатирани нарушения в общини и разпоредители със средства от общинските бюджети са изпратени 236 констатации на съответните общински съвети.
- На основание чл.20, ал.3 от ЗДФИ на органите, упражняващи правата на собственост на държавата и общините, са изпратени 392 констатации за установени нарушения в държавни предприятия и търговски дружества с блокираща квота държавно или общинско участие в капитала.
- На основание чл.20, ал.3 от ЗДФИ на органите, упражняващи правата на собственост на държавата и общините, са изпратени 395 констатации за установени нарушения в държавни предприятия и търговски дружества с блокираща квота държавно или общинско участие в капитала.

- На основание чл.20, ал.4 от ЗДФИ на органите, притежаващи блокираща квота в капитала на търговските дружества, са изпратени 15 констатации за установени нарушения в търговските дружества, в чийто капитал участват с блокираща квота държавни предприятия или търговски дружества с блокираща квота държавно или общинско участие в капитала.
- На основание чл.20, ал.6 от ЗДФИ за констатирани нарушения при разходване на средства от финансиране със средства от републиканския бюджет, общинските бюджети, по международни договори или програми на Европейския съюз и др. са изпратени 81 констатации на финансиращите органи.
- На основание чл. 29 от ППЗДФИ на други държавни органи по компетентност са изпратени 26 констатации за нарушения, установени при извършени финансови инспекции.
- На основание чл. 34 от ППЗДФИ на органите по компетентност са изпратени 2 констатации за нарушения в структурни единици (клонове, поделения, филиали и други).

3. АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ

3.1. Към 01.01.2013 г. са останали 630 акта за установяване на административни нарушения от предходния отчетен период без произнасяне от административнонаказващия орган. През годината по тези актове произнасянето е, както следва:

- издадени са 436 наказателни постановления (70 %);
- 27 акта (4 %) са прекратени с резолюции по чл.54 и чл.34 от ЗАНН;
- 166 акта (26 %) са приключили по реда на чл. 28, б.,а” от ЗАНН и на съответните длъжностни лица са изпратени писмени предупреждения, че случаите се определят като маловажни, но при повторно административно нарушение ще бъде наложено административно наказание;
- На основание чл.43, ал.6 от ЗАНН 1 административнонаказателна преписка е спряна.

По издадените 436 наказателни постановления са наложени глоби на физическите лица и имуществени санкции на юридическите лица общо в размер на 385 133 лева, като по тези постановления:

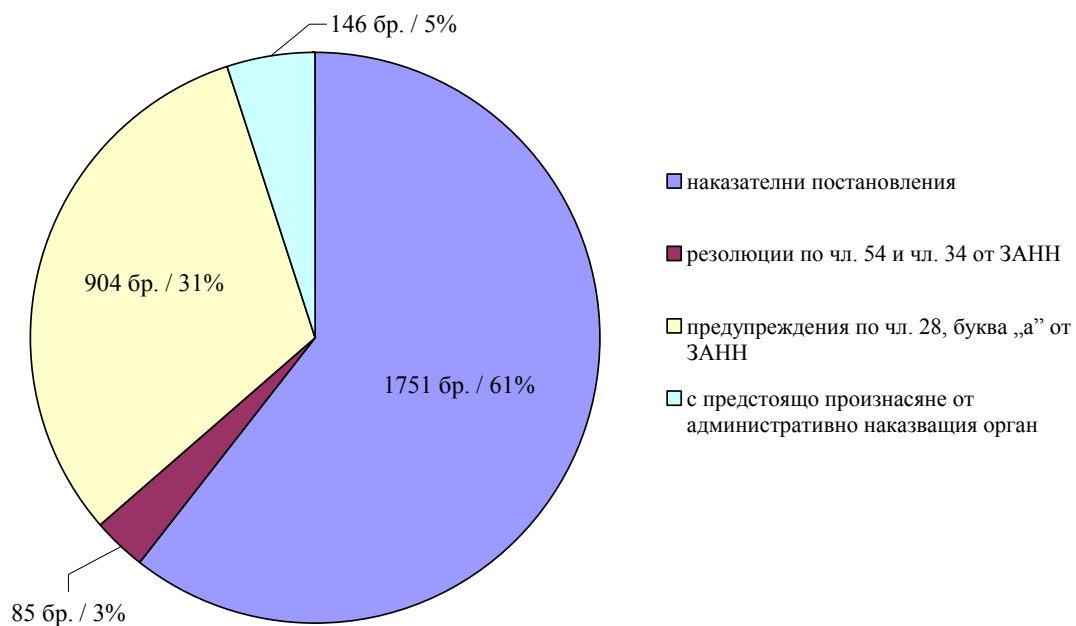
- са постъпили 251 жалби, които са изпратени за образуване на съдебни производства в съответните районни съдилища;
- 185 бр. не са обжалвани и са влезли в сила.

3.2. За периода от 01.01.2013 г. до 31.12.2013 г. от органите на АДФИ при осъществяване на инспекционната дейност са съставени 2 886 акта за установяване на административни нарушения, в т.ч. 1 902 акта на физически лица и 984 на юридически лица.

По съставените актове административнонаказващият орган се е произнесъл, както следва:

- издадени са 1 751 наказателни постановления (по 61 % от актовете);
- с резолюции по чл. 54 и чл. 34 от ЗАНН са прекратени 85 АУАН (3 %);
- на основание чл. 28, буква „а” от ЗАНН са приключили 904 (31 %) производства по АУАН, като на съответните длъжностни лица са изпратени писмени предупреждения, че случаите се определят като маловажни, но при повторно административно нарушение, ще бъде наложено административно наказание.
- Към момента на съставяне на отчета без произнасяне от административнонаказващия орган са останали 146 бр. (5 %) административнонаказателни преписки, съставени до 31.12.2013 г., като всички са в определения 6-месечен срок за произнасяне съгласно чл.34, ал.3 от ЗАНН.

Фиг. 15. Произнасянията по съставените 2 886 акта за установяване на административни нарушения през 2013 година

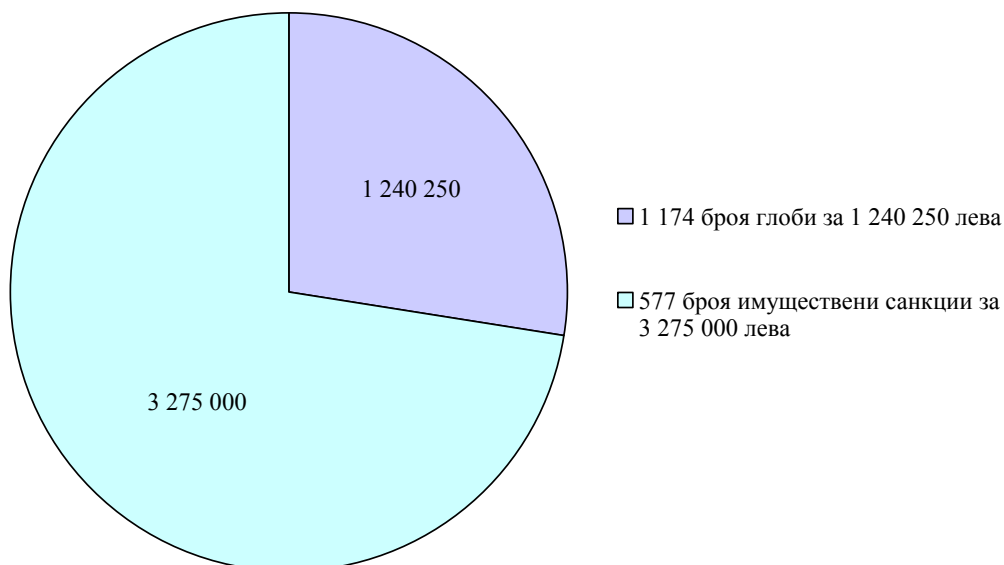
По издадените 1 751 наказателни постановления са наложени глоби и имуществени санкции общо в размер на 4 515 250 лв., от които:

- 1 174 бр. глоби на физически лица в размер на 1 240 250 лв.;
- 577 бр. имуществени санкции на юридически лица в размер на 3 275 000 лева.

По издадените 1 751 наказателни постановления по актовете от 2013 година:

- са постъпили 1 309 жалби, които са изпратени за образуване на съдебни производства в съответните районни съдилища;
- 442 бр. не са обжалвани и са влезли в сила.

Фиг. 16. Разпределение на размера на наложените глоби и имуществени санкции за 4 515 250 лева по издадените наказателни постановления през 2013 година

4. УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

4.1. Персонал

Към 01.01.2013 г. числеността на Агенцията за държавна финансова инспекция е 193 щатни бройки (щ.бр.), от които 180 щ.бр. са по служебно и 13 щ. бр. по трудово правоотношение. Заети са 183 щ.бр., в т.ч. 171 по служебно и 12 по трудово правоотношение. Свободни са 10 щ. бр., от които 1 по трудово правоотношение и 9 по служебно правоотношение. Към 01.01.2013 г. утвърдените щатни бройки за финансови инспектори са 127.

С финансовата обосновка към приетия през 2011 г. Закон за изменение и допълнение на ЗДФИ е предвидено укрепване на административния капацитет чрез поетапно увеличаване на числеността на агенцията в периода 2011 г. - 2014 г. с 80 щатни бройки: за 2011 г. – 5 щ. бр.; за 2012 г. – 25 щ. бр.; за 2013 г. – 30 щ. бр. и за 2014 г. – 20 щ. бройки. До момента числеността на агенцията е увеличена само със 17 щ. бр. (с 5 щ. бр. през 2011 г. и с 12 щ. бр. през 2012 година).

При запазена численост на персонала и в края на годината от 193 щ. бр., са заети 187 и са свободни 6 щатни бройки. От щатната численост на персонала 25 щ. бр. са за ръководни длъжности, 157 за експертни длъжности с аналитични или контролни функции, 9 за експертни длъжности със спомагателни функции и 2 за технически длъжности.

Служителите с висше образование в агенцията са 181 щ. бр. при заети 187 щ. бр. или 97 % от персонала. От служителите с висше образование 96 % са с образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалностите от професионално направление „Икономика“ или „Право“ с придобита правоспособност.

През годината съгласно изискванията на Закона за държавния служител и Кодекса на труда са назначени 15 и освободени 10 служители. Чрез участие в конкурентен подбор 15 държавни служители са преназначени на по-високи длъжности, в т.ч. трима са преназначени на ръководни длъжности.

В съответствие с изискванията на Наредбата за условията и реда за оценяване на изпълнението на служителите в държавната администрация, в агенцията се прилага система за оценка на изпълнението на отделните служители във връзка с постигане на целите на административната структура и администрацията като цяло. Въз основа на получените оценки за изпълнението, в предвидените срокове съгласно Закона за държавния служител и наредбата, през годината са повишени в следващ по-висок ранг 36 служители.

4.2. Обучение

Провеждането на ефективна политика за професионално развитие на служителите на АДФИ и повишаването на техните знания, умения и компетентност, с оглед повишаване качеството на дейността по държавна финансова инспекция е една от приоритетните задачи, заложена в Стратегическия план за развитие на държавната финансова инспекция за периода от 2013 до 2015 година.

През годината служители на агенцията участваха в работни срещи, семинари и кръгли маси по въпросите на финансовото управление и контрол в публичния сектор, мониторинг и оценка на корупцията, бюджетиране, планиране и контрол върху усвояване и разходване на средства от ЕС. Наред с това 8 служители на АДФИ взеха участваха в обученията по проект „Усъвършенстване на професионалните умения и квалификацията на служителите в българската държавна администрация чрез обучение в обучителни институции на страните членки на Европейския съюз“, финансиран по Оперативна програма „Административен капацитет“. Обученията бяха ориентирани към цялостното повишаване на квалификацията и специфичните компетентности на служителите и се проведоха в институти по публична администрация в гр. Дъблин, Ирландия; гр. Маастрихт, Холандия и гр. Барселона, Испания.

В изпълнение на мярка, включена в „Графика на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на показателите за напредъка в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност за периода юли 2012 г. - декември 2013 г.“, одобрен с РМС № 750 от 11 септември 2012 г., през месец юни 2013 г. в гр. Стара Загора се проведе обучение в областта на последващия контрол

на обществените поръчки. Практическите аспекти на прилагането на Закона за обществените поръчки бяха представени на финансовите инспектори и юрисконсултите от лектори от Национален консултант по обществени поръчки, гр. София.

През месец юни 2013 г. беше сключен едногодишен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма "Административен капацитет", съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, за изпълнение на проект на АДФИ „Компетентни служители - ефективна администрация". С предвидените дейности е осигурена възможност да бъдат обучени 214 служители по различни теми, съобразени с професионалните задължения и компетентности. Служители на агенцията участваха в организирани обучения от Института по публична администрация, заплатени със средства по проекта, като темите бяха в областта на счетоводната отчетност и контрола в бюджетните предприятия; основни принципи и производства на административния процес; финансовото и стопанско управление; управление на човешките ресурси; ефективната комуникация в държавната администрация; информационната осигуреност; стратегическо планиране, разработване и провеждане на политики; превенция на корупционния риск; електронно управление и други. В рамките на същия проект през месец декември 2013 г. 60 служители (ръководни кадри и ключови експерти) участваха в двудневен семинар на тема „Повишаване ефективността на работата". Провежда се обучение по английски език за 73 служители. Изпълнението на дейностите по проекта продължава и през 2014 година.

5. ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ И КОМУНИКАЦИЯ

През 2013 г. продължи усъвършенстването и осъвременяването на информационната система на агенцията.

- Всички локални мрежи на АДФИ - в централния офис и в изнесените работни места са свързани към мрежите за пренос на данни на МФ и националната оптична мрежа на държавната администрация и е осигурена технологична среда за бърз и надежден обмен на данни между администрациите. Така информационната система на агенцията има много добре изградена и завършена комуникационна инфраструктура. Това осигурява среда, в която вътрешно-ведомствената комуникация се извършва по електронен път. Използването на системата за провеждане на разговори от компютър до компютър или от компютър до много компютри (конферентна връзка) през вътрешната ИТ мрежа значително подобрява комуникацията между служителите от изнесените работни места с техните ръководители и с юристите, съкращава времето за съгласуване на документи и действия.

- В изпълнение на изискванията на Закона за електронното управление относно адаптиране на системите за документооборота, в АДФИ е внедрена нова система за деловодния документооборот, за която е издадено удостоверение по реда на Наредбата за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност. Системата осигурява по-бърз достъп до входящите и изходящи документи, улеснява работата при търсене и проследяване на движението на преписките и дава възможност за електронен обмен на документи с други администрации, с цел свеждане до минимум на хартиения документооборот.

- Своевременно се отразяват законодателните промени чрез актуализиране на съществуващите WEB базирани информационни системи, които използват вътрешната интранет мрежа и ИТ средата на агенцията - „Система Алба – Регистър преписки” за обработка на постъпилите сигнали, молби, жалби и други искания за проверки; „Система Феникс – Отчитане на инспекционната дейност” и система „Досие на обект”, в която са систематизирани всички данни за обектите, подлежащи на контрол от органите на АДФИ.

Вътрешната и външна комуникация са насочени към постигане на по-голяма публичност и прозрачност на дейността на агенцията и достъпност на информацията. Съгласно приетите изменения на законодателството, от края на 2011 г. на интернет страницата на агенцията се публикува информация за приключилите финансови инспекции със заключения. През 2013 г. са публикувани резултати от 496 финансови инспекции, от които 131 приключили през четвъртото тримесечие на 2012 г. и 365 през първите три

тримесечия на 2013 година. Резултатите от приключилите 109 финансови инспекции през четвърто тримесечие на 2013 г. са публикувани през януари 2014 година.

Със своевременното публикуване на актуална информация на Интранет страницата на АДФИ се повишава информираността и квалификацията на финансовите инспектори и служителите в агенцията.

През 2013 г. в АДФИ са получени 89 заявления за достъп до обществена информация, от които 23 от граждани, 49 от журналисти, 11 от управители на търговски дружества и 6 от неправителствени организации. С основната част от тях 88 бр. е изискано да бъдат предоставени доклади от извършени финансови инспекции в определени обекти, които отразяват резултатите от контролната дейност на органите на АДФИ и с едно заявление е изискана друга информация относно административната дейност на агенцията. Съгласно изискванията на Закона за достъп до обществена информация и ЗДФИ по 88 заявления е предоставена информация, като по 7 от тях е предоставен частичен достъп и по едно заявление е отказана информация, тъй като изисканите копия на документи не са представлявали обществена информация по смисъла на закона.

6. ИЗВОДИ:

Анализът на резултатите от инспекционната дейност налага следните изводи:

- Запазва се тенденцията от предходни отчетни периоди на проявен интерес към дейността на агенцията, което показва доверие към работата и професионализма на органите и. Сигналите от държавни органи, физически и юридически лица са 70,6 % от общо постъпилите през годината 619 искания за проверки. Потвърдени са 61% от подадените със сигналите данни за нарушения, което от своя страна показва, че получената по този ред информация за извършени нарушения може да се определи като надеждна.

- През 2013 г. се запазва и доброто взаимодействие и сътрудничество между органите на агенцията и прокуратурата. Постъпилите постановления на прокуратурата, с които са възложени финансови инспекции са 72 или 11,6% от всички постъпили искания, като с тях са разпоредени проверки в 80 обекта. Постигнатият обхват при възлагането на тези проверки е 83%, като инспекциите се извършват приоритетно с цел спазване на сроковете, определени с постановленията на прокуратурата.

- При осъществения контрол по отношение разходването на средства по програми и фондове на Европейския съюз са установени 51 случая на нарушения или индикатори за измами, като за 19 от тях са уведомени по компетентност и органите на прокуратурата. От страна на органите на агенцията е налице ефективна защита на финансовите интереси на Европейския съюз.

- Резултатите от инспекционната дейност на АДФИ през този и предходни отчетни периоди показват, че областта на обществените поръчки е високо рискова. При повече от половината проверени обществени поръчки се установяват нарушения, като при 1/3 от тях водят до неспазване на принципите на ЗОП. По тази причина бяха предприети действия и извършени законодателни промени, като най-съществената е свързана с въвеждането в ЗДФИ на нова функция по осъществяване на последващ финансов контрол в областта на обществените поръчки въз основа на годишен план, изготвен след анализ и оценка на рискови фактори. Плановата инспекционна дейност се осъществява от 2012 година.

Резултатите от извършените през 2012 г. и 2013 г. съответно 169 и 202 планови финансови инспекции и проверки в областта на обществените поръчки показват, че тази форма на контрол има дисциплиниращ ефект върху възложителите и дава възможност да се извършва постоянна оценка на риска, във връзка с прилагане на законодателството, като се цели да доведе до ограничаване на нарушенията при разходване на публичните финанси.

При планираните и извършени през 2013 г. финансови инспекции в 159 лечебни заведения, относно разходването на публичните средства, предоставени от бюджета на Националната здравноосигурителна каса, са установени системни грешки и нарушения, свързани с прилагане на режима за възлагане на обществени поръчки, в т.ч. и

непровеждането на процедури за доставки на лекарствени средства, медицински консумативи и други.

Установяват се множество съществени нарушения в обекти, които не са традиционни възложители на обществени поръчки, например частни лечебни заведения като публичноправни организации по смисъла на ЗОП; електроразпределителни дружества като секторни възложители и други. При констатирани общо при плановата дейност 374 случая на непроведени процедури за възлагане на обществени поръчки при наличие на всички законови основания за провеждането им, 242 случая или 65 % са за непроведени процедури на обща стойност 96 727 070 лв. в такива обекти.

- По образуваните административнонаказателни производства във връзка с установените през годината нарушения са издадени 1 751 наказателни постановления, с които са наложени глоби и имуществени санкции в общ размер на 4 515 250 лева. Наложените глоби и имуществени санкции за установените административни нарушения оказват дисциплиниращ и превантивен ефект върху проверяваните организации и лица.

- Във връзка с потребността на обществото да бъде информирано своевременно за резултатите от дейността на АДФИ, свързани със защитата на публичните финансови интереси, на интернет страницата на агенцията периодично по тримесечия се публикуват списъци с обектите, в които финансовите инспекции са приключили, както и информация за резултатите от проверките.